

Тема. Світ Гійома Аполлінера. Життєвий і творчий шлях поета

Мета: допомогти учням з'ясувати етапи життя і творчості поета, його естетичні погляди, риси модернізму і авангардизму;
розвивати навички виразного читання; аналізу ліричних текстів,
висловлення своїх уподобань і вражень; виховувати любов до літератури.

Епіграф. Не варто шукати сум у моїй
творчості, а лише саме життя.

Хід уроку

I.Мотивація навчальної діяльності учнів.

Побажаємо гарного дня, хорошого настрою, приємних хвилин під час подорожі у світ поезії.

Слово вчителя.

Світ поезії безмежний, скільки людей подорожує в ньому, і скільки ще зроблять цих подорожей, тому що коли поезія є, люди її не помічають, але колиб її не було, людство і задихнулось.

II.Оголошення теми і мети уроку.

Сьогодні ми здійснимо подорож у світ французького поета Гійома Аполлінера, спробуємо доторкнутись до його творчості, відкриємо для себе людину, яка стояла біля витоків сучасної європейської поезії.

Пишемо в зошит тему уроку, все те, що ви вважаєте за потрібне записуйте в зошит грануванням.

III. Постановка проблемних завдань.

Звернемо увагу на епіграф до нашого уроку і поставимо проблемне завдання: чи дійсно в поезії Гійома Аполлінера ми бачимо не тільки сум, а саме життя?

IV.Сприйняття і засвоєння навчального матеріалу.

Слово вчителя. Свою думку про людину часто ми складаємо за її зовнішністю, словами, поведінкою... А чи можна скласти враження про людину за рядками поезії? Послухайте вірш і скажіть: якою людиною міг бути автор цих рядків?

Читання вірша «В туманній далині кульгає селянин»

В туманній далині
кульгає селянин
За ним плететься віл
в осінньому тумані
Повз тіні жалібні
насуплених хатин
Бредуть отак удвох
і селянин гортанно
Співає про любов і
віроломну хіть,
Про скріплений обіт і
виснажену мрію
О! Осінь осінь літо
омертвила вмиль
В туманній далині дві постаті сіріють

Переклад Н. Годун

Однозначну відповідь на поставлене питання важко знайти. Такий вже поет – неоднозначний! Різний!

Каліграми, верлібр, нема розділових знаків – все це є у Гійома Аполлінера.

Але не завдяки цьому він досягнув вершин світової слави.

Г.Аполлінер зміг

– у буденному показати вічне, в кожній окремій людині – цілий світ, багатогранно зобразити дійсність.

- тема кохання;
- тема людської пам'яті;
- тема вірності.

Розглянемо тему, яка найближча вам – тема кохання.

Кожен із вас може продовжити речення «Для мене кохання – це...», а окремі учні нашого класу отримали домашнє завдання продовжити це речення не словами, а картинами. (Під музику учні коментують свій вибір).

Ми поділились частинками своєї душі, а що для поета кохання? Відповідь на це питання ви дасте, коли прослухаєте у виконанні учениці поезію «Міст Мірабо».

Робота з текстом.

1. Чому така назва, не інша?
2. Символами чого можуть бути міст, годинник, вода?
3. Які події зображені в поезії? (фантастичні, романтичні, реалістичні)
4. Чи є в поезії образи нерозривні, які знаходяться поруч? Для чого?
5. Для чого використовується рефрен?
6. Що ж в цій поезії авангардиське, сюрреалістичне?
7. Які почуття викликає поезія?

Робота з портретом.

За спогадами сучасників поета, за фотографіями це був красивий міцний чоловік з темною шевелюрою, завжди вишукано вдягнений.

А його друзі малювали його зовсім іншим.

Демонстрація портретів.

Давайте розглянемо в підручнику на ст..120 п'ять портретів Аполлінера. Бачимо різницю?

А ось що говорили про нього ті, хто його знав? (**Газетні публікації**)

«Вразливий, наївний, трохи забобонний».

«Тиран і самодур»

«Чистий, простий, легко сходиться з людьми»

«Блискучий співрозмовник, весь час готовий до жарту»

«Співак меланхолії, якому зовсім не притаманна радість»

Ви теж дома знайомилися з життєвим шляхом Г.Аполлінера. Які факти біографії видались вам цікавими? Що в його житті може зацікавити читача XXI століття. (**Відповіді учнів**)

Новий матеріал.

У такої людини і творчість багатогранна. Ми говоримо про Аполлінера як про поета, а він ще й прозаїк. Його пророчу, автобіографічну книгу «Смерть поета» називають космічною за своєю силою.

Він критик. В 1913р. вийшла його теоретична праця «Естетичні роздуми – художники-кубісти». Писав він її, прекрасно орієнтуючись в матеріалі, бо кращим його другом був художник-кубіст Пабло Пікассо.

Питання до учнів.

Пригадаємо, що таке кубізм?

Критики вважають, що саме під впливом Пабло Пікассо Аполлінер зацікавився новою течією в мистецтві і спробував перенести її в свою творчість. Взагалі в його колі друзів було багато людей для яких модернізм, авангардизм були життям і Аполлінер також намагався іти в ногу з часом, не бути старомодним, втілював їх ідеї в поезію.

Так з'явилися каліграфи (вірші-малюнки) він відмовився від розділових знаків, від рими, себе назвав вигаданим ним словом

«сюрреаліст» (сюр – над реалізм, тобто нова форма, нове зображення реальності, іноді спонтанне.

Сюрреалізм прослідковується і в перекладачів (російською мовою – більше 10, українською – 2).

Робота в парах. Прочитайте два переклади вірша «Снисхождение», порадьтеся, обміняйтеся думками. Знайдіть відмінності. У кого з перекладачів видно ознаки сюрреалізму? (Переклад російською мовою Стриженовой).

Повернемося до нашого епіграфу.

Урок добігає кінця. Мені шкода. А вам? Продовжіть речення:
«Відкриттям для мене було...»

VI. Домашнє завдання. Вивчити поезію Аполлінера напам'ять, опрацювати робочі записи в зошиті.